

Вступ.....	4
Тема 1. Загальна характеристика кримінальної юстиції України та система її органів.....	9
Тема 2. Кримінальна юстиція в механізмі протидії злочинності.....	11
Тема 3. Діяльність органів кримінальної юстиції з протидії злочинності та її правове забезпечення.....	16
Тема 4. Кримінальне судочинство в Україні.....	17
Тема 5. Прокуратура України.....	23
Тема 6. Органи досудового розслідування.....	24
Тема 7. Адвокатура України.....	29
Тема 8. Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол.....	32
Приклади тестових завдань модульного контролю ...	35
Орієнтовні питання підсумкового контролю (іспиту) з навчальної дисципліни.....	61
Список рекомендованої літератури.....	64

Вступ

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується широким спектром радикальних перетворень і змін в усіх сферах його життєдіяльності. Їх успішне здійснення вимагає від держави надійно забезпечити охорону прав, свобод і законних інтересів людини як найвищої соціальної цінності від злочинних посягань. Це обумовлює визнання протидії злочинності однією з найважливіших функцій держави.

У системі протидії злочинності вирішальна роль належить кримінальній юстиції як специфічній державно-правовій інституції, наділеній спеціальними повноваженнями щодо здійснення кримінального судочинства. Для органів кримінальної юстиції головним завданням є протидія злочинності. Саме вони наділені повноваженнями щодо розкриття та розслідування злочинів, забезпечення правильного застосування закону з тим, щоб кожна особа, яка вчинила злочин, була справедливо покарана і жоден невинуватий не був засуджений.

Мета вивчення дисципліни Кримінальна юстиція полягає у чіткому системному одержанні студентами глибоких теоретичних знань щодо загальних положень та суб'єктів кримінальної юстиції в Україні; міжнародного досвіду становлення та розвитку органів кримінальної юстиції; Європейських стандартів у галузі кримінальної юстиції; організаційно-правового та матеріально-технічного забезпечення органів кримінальної юстиції в Україні; гарантій та

пріоритетних напрямів подальшого розвитку органів кримінальної юстиції в Україні в контексті реформування судово-правової системи нашої держави та приведення її інститутів до вимог європейських та міжнародних стандартів.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із правовим статусом та організаційною структурою суб'єктів кримінальної юстиції в Україні, законодавчими джерелами, що їх визначають, і глибоке засвоєння положень національного законодавства, що регламентує праввідносини у цій сфері. Окрім того, студенти мають засвоїти домінуючі положення міжнародно-правових актів, які визначають міжнародні та європейські стандарти в галузі кримінальної юстиції, і шляхом її критичного осмислення та порівняльного аналізу уміти визначити основні напрями подальшого реформування органів кримінальної юстиції в Україні.

Навчання з дисципліни проходить у формі лекцій, практичних занять і самостійної роботи. Відповідна робоча навчальна програма передбачає проведення 16 лекцій і 16 практичних занять. Практичні заняття – одна з основних форм навчання, спрямована на формування в студента практичних навичок застосування теоретичних знань і чинного законодавства для виконання практичних завдань.

На практичних заняттях викладач ініціює обговорення попередньо визначених питань. Робота також передбачає доповіді за попередньо підготовленими рефератами. Викладач оцінює виступи

студентів, їх активність у дискусії, рівень знань та уміння формулювати й відстоювати свою позицію тощо.

На практичних заняттях викладач також організовує виконання практичних (розрахунки показників злочинності, вирішення ситуативних завдань, складання проєктів планів і розроблення профілактичних заходів тощо) та тестових завдань, до яких студенти повинні завчасно підготуватися. Успіхи студента з навчальної дисципліни визначають за допомогою контрольних заходів згідно з навчальним планом, з обов'язковим зарахуванням підсумкових оцінок за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною та ECTS.

Контрольні заходи передбачають поточний і підсумковий контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання рівня знань під час практичних занять та якості виконання самостійної роботи. Поточний контроль знань студентів на практичних заняттях викладач здійснює опитуванням із навчальних питань теми.

Під час поточного контролю на практичних заняттях, перевіряння тестових завдань і проведення підсумкового контролю враховують: рівень знань студента; самостійність та повноту відповіді; грамотність, логічність і послідовність викладу; вміння узагальнювати знання, давати точні формулювання, правильно користуватися понятійним апаратом, виконувати практичні завдання.

Також під час відпові студентів враховують доречність, застосування Законів України та інших нормативно-правових документів для виконання практичних і ситуаційних завдань.

Під час самостійної роботи студенти готують реферати або тези доповіді.

Підсумковою формою контролю є додатковий семестровий контроль. Його мета – перевірити рівень засвоєння теоретичних знань, уміння застосовувати здобуті знання для виконання конкретних професійних завдань, а також самостійно працювати з науковою й навчальною літературою.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

– загальну характеристику органів кримінальної юстиції в Україні;

– основні сучасні напрями реформування органів кримінальної юстиції в Україні;

– поняття та значення засад (принципів) організації діяльності органів кримінальної юстиції в Україні;

– загальні положення статусу суб'єктів кримінальної юстиції в Україні;

– організаційно-правове та матеріально-технічне забезпечення органів кримінальної юстиції в Україні;

вміти:

– правильно тлумачити та застосовувати норми чинного законодавства, що встановлюють засади

функціонування органів кримінальної юстиції в Україні;

– використовувати у практичній діяльності норми законів України та міжнародних угод, які регламентують зазначену діяльність;

– застосовувати сучасні методи дослідження та аналізу проблемних питань, що виникають під час реалізації суб'єктами кримінальної юстиції своїх повноважень;

— самостійно поглиблювати свої знання, правильно визначати, обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію.

Обмежений час на вивчення матеріалу і його великий обсяг вимагають від студентів систематичної та організованої роботи.

Методичні вказівки призначені сприяти студентам в успішному оволодінні програмою дисципліни.

Тема 1. Загальна характеристика кримінальної юстиції України та система її органів

План

1. Поняття кримінальної юстиції.
2. Загальна характеристика системи органів кримінальної юстиції України.
3. Принципи та організаційні аспекти функціонування органів кримінальної юстиції у механізмі правоохоронної діяльності.
4. Завдання, етапи та напрями реформування органів кримінальної юстиції у механізмі правоохоронної діяльності.

Завдання

1. Як на практиці діє принцип справедливості в діяльності органів кримінальної юстиції?
2. Як на практиці діє принцип законності в діяльності органів кримінальної юстиції?
3. Як на практиці діє принцип гуманізму в діяльності органів кримінальної юстиції?
4. Як на практиці діє принцип невідворотності кримінальної відповідальності в діяльності органів кримінальної юстиції?
5. Як на практиці діє принцип здійснення правосуддя лише судом у діяльності органів кримінальної юстиції?

6. Як на практиці діє принцип рівності громадян у діяльності органів кримінальної юстиції?
7. Як на практиці діє принцип об'єктів істини в діяльності органів кримінальної юстиції?
8. Як на практиці діє принцип економії правоохоронних засобів у діяльності органів кримінальної юстиції?
9. Як на практиці діє принцип комплексного підходу в правоохоронній діяльності органів кримінальної юстиції в діяльності органів кримінальної юстиції?
10. Як на практиці діє принцип відповідності національного законодавства й правоохоронних заходів міжнародно-правовим актам у діяльності органів кримінальної юстиції?

Теми рефератів

1. Концептуальні підходи до реформування кримінального законодавства.
2. Концептуальні підходи до реформування кримінального процесуального законодавства.
3. Концептуальні підходи до реформування органів кримінальної юстиції.
4. Поняття кримінального проступку та його співвідношення зі злочином.
5. Кримінальне переслідування, поняття місце та роль у системі кримінальної юстиції.
6. Сучасна система міжнародної кримінальної юстиції.

Тема 2. Кримінальна юстиція в механізмі протидії злочинності

План

1. Поняття та виникнення злочинності як соціального явища.
2. Ознаки злочинності.
3. Взаємозв'язок понять «злочинність» та «злочин».
4. Види злочинності.
5. Основні показники злочинності.
6. Рівень і коефіцієнт злочинності.
7. Динаміка злочинності.
8. Поняття латентної злочинності.
9. Види та рівні латентної злочинності.
10. Основні риси злочинності в Україні.

Задачі

1. У кримінологічній літературі зазначається, що латентність кишенькових крадіжок особистого майна громадян коливається в межах 89–92 %, а частка кишенькових крадіжок у загальному масиві всіх крадіжок особистого майна громадян становить більше 40 %. Висловіть і обґрунтуйте чому такі високі показники латентності кишенькових крадіжок. Який вид латентності, на вашу думку, може бути?

2. У місті Л. населення становить 650 тис. осіб, зокрема осіб до 14 років – 230 тис., осіб від 14 до 16 років – 40 тис. За рік 1 800 людей учинило 1 500

злочинів, із них 300 злочинів скоїли особи віком від 14 років до 16 років. Визначіть: 1) коефіцієнт інтенсивності злочинності на 100 тис. населення; 2) коефіцієнт злочинної активності на 100 тис. населення; 3) питому вагу злочинів, учинених особами віком від 14 років до 16 років; 4) коефіцієнт злочинної активності на 100 тис. населення серед осіб у віці від 14 до 16 років.

3. Платон розглядав порушення законів як наслідок найбільшої хвороби держави, одним із головних джерел якої він уважав міжусобиці, наявність бідності та багатства. На думку філософа, якщо майно найзаможніших у чотири рази перевищує «статки» найбідніших, то це призводить до злочинності. Який підхід до природи злочинності простежується в міркуваннях мислителя? Висловіть своє бачення, обґрунтуйте його.

4. У нетверезому стані гр. П. учинив бійку в робітничому гуртожитку, побив молодого робітника Ш., заподіявши йому середнього ступеня тяжкості тілесні ушкодження. Ні потерпілий, ні його товариш, який був присутній при цьому, боячись розправи з боку гр. П., не повідомили нікому про те, що трапилося.

5. Головний герой книги «Механічний апельсин» Ентоні Берджеса – малолітній злочинець (насильник і гвалтівник), який зрештою опинився за

гратами. В обмін на свободу він погоджується взяти участь у експерименті, в якому йому показують фільми зі сценами насильства, гвалтування й одночасно дають препарат, який причиняє фізичні муки. Так дослідники прищеплюють йому огиду до улюблених розваг за допомогою умовного рефлексу. Який підхід до злочинності висвітлюється автором книги? Висловіть та обґрунтуйте своє бачення описаної ситуації.

6. Шкільний учитель М. (40 років), раніше не судимий, був одружений, любив дружину та її доньку – свою пасербицю. Однак поступово він став агресивний щодо дружини і ненормально «ніжний» із дочкою. Почав приносити в школу порнографію. Зрештою був викритий у розбещенні малолітніх. М. було скеровано на лікування, проте і в клініці він продовжував чіплятися до жінок із медичного персоналу. Його збиралися відправити до в'язниці, коли головний біль та інші симптоми змусили одного з лікарів провести сканування його мозку. З'ясувалося, що в орбітофронтальній корі М. росте пухлина. Коли її видалили, його поведінка стала нормальною, й він зміг повернутися в сім'ю. Однак через декілька місяців дружина знайшла у нього на комп'ютері дитячу порнографію. Як виявилось, пухлина в мозку виросла знову. Після нової операції він шість років живе нормальним життям. Аргументом на користь якої теорії стосовно природи злочинності є описана ситуація. Відшукайте у медичній літературі, як онкологічні захворювання можуть впливати на

поведінку людини. Чи може суд урахувати наявність онкологічного захворювання під час призначення покарання? Думку обґрунтуйте посиланням на кримінальне законодавство.

7. Наталі Фонтейн із університету Індіани, виступаючи на конференції, зазначила, що вияви грубої бездушності, беземоційності, відсутність почуття провини і співпереживання в дітей віком близько 4 років можуть означати асоціальну поведінку в майбутньому. Вона аналізувала дані про 9 тисяч близнюків в Англії й Уельсі, зібрані в період з 1994 року до 1996 року в рамках проєкту Twins Early Development Study. Інформація про поведінку дітей віком 7, 9 і 12 років, зібрані методом опитування вчителів, зіставлялася з даними про особливості дітей віком 4 років. Оброблення результатів показала зв'язок між порушеннями в емоційній сфері й асоціальною поведінкою у старшому віці. Який підхід до природи злочинності показує дослідження. Висловіть та обґрунтуйте своє бачення описаного підходу. Як можна запобігати формуванню «потенційних осіб порушників»?

8. Дослідник проблем латентної злочинності А. О. Конєв наводить такі співвідношення кількості латентних діянь щодо зареєстрованих: для зґвалтувань – 6:1; тяжких тілесних ушкоджень – 4,93:1; хуліганств – 27,95:1; розбійних нападів – 33,82:1; грабежів – 57,73:1; крадіжок особистої власності – 151,69:1;

крадіжок державної власності – 73,24:1; шахрайства – 65,60:1; обману покупців – 1625:1; хабарництва – 2 935:1; вимагання (зокрема рекет) – 17 500:111). Обґрунтуйте причини латентності кожного з видів злочинів.

9. Д. у нічний час проник до квартири Р. і під погрозою застосування пістолета заволодів її майном. Потерпіла через страх помсти не звернулася до правоохоронних органів. Через тиждень Д. знову проник у зазначену квартиру з метою пограбування, де, крім Р., перебувала неповнолітня дівчина. Злочинець у неприродній формі, із застосуванням насильства, задовольнив свою статеву пристрась із неповнолітньою. Дайте кримінологічне оцінювання ситуації. Який вид латентної злочинності відбувся. Як, на вашу думку, латентна злочинність впливає на динаміку злочинності загалом?

Теми рефератів

1. Соціально-правовий механізм протидії злочинності.
2. Механізм спеціальної протидії злочинності.
3. Місце кримінальної юстиції в механізмі протидії злочинності.

Тема 3. Діяльність органів кримінальної юстиції з протидії злочинності та її правове забезпечення

План

1. Поняття і система запобігання злочинності, класифікація запобіжних заходів.
2. Суб'єкти запобігання злочинності та основні напрями їх діяльності.
3. Організація та управління процесом запобігання злочинності.

Завдання

1. Координація протидії злочинності.
2. Яку роль відіграють органи кримінальної юстиції у протидії злочинності.
3. Роль прокуратури в протидії злочинності.
4. Основні принципи процесуальної діяльності органів кримінальної юстиції з протидії злочинності.
5. Органи внутрішніх справ як суб'єкти протидії злочинності.
6. Державна фіскальна служба як суб'єкт протидії злочинності.
7. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері виконання кримінальних покарань як суб'єкт протидії злочинності.
8. Роль ЗМІ у протидії злочинності.

9. Роль громадських організацій у протидії злочинності.
10. Роль релігійних організацій у протидії злочинності.

Теми рефератів

1. Основні принципи процесуальної діяльності органів кримінальної юстиції з протидії злочинності.
2. Основні принципи процесуальної діяльності органів кримінальної юстиції з протидії злочинності. Координація протидії злочинності.
3. Роль органів кримінальної юстиції в протидії злочинності.

Тема 4. Кримінальне судочинство в Україні

План

1. Поняття кримінального судочинства.
2. Стадії кримінального судочинства.
3. Поняття, види, характеристика принципів кримінального судочинства.
4. Процесуальний статус судді, слідчого судді.
5. Загальні положення здійснення кримінального судочинства за новим КПК України.
6. Суд присяжних.
7. Ювенальна юстиція та кримінальне судочинство.

Задачі

1. Начальник Національної поліції викликав експерта-криміналіста і попросив доповісти про перебіг доручених йому експертиз у кримінальному провадженні. Начальник Національної поліції звернув його увагу на необхідність прискорити дослідження, оскільки всі посадові особи, які мають відношення до здійснення кримінального провадження, виконують завдання забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування. Оцініть дії начальника Національної поліції. Чи є експерт-криміналіст суб'єктом виконання завдань, про які вів мову начальник Національної поліції?

2. Прокурор, ознайомившись із матеріалами досудового розслідування, взявши до уваги очевидність вчиненого злочину, дав вказівку слідчому закінчити досудове слідство впродовж 2 тижнів з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину. Слідчий оскаржив вказівку вищестоящому прокуророві, зазначивши, що відповідно до ч. 1 ст. 219 КПК України він має право провадити досудове слідство впродовж двох місяців. Оцініть ситуацію з точки зору завдання забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування.

3. У залі судового засідання було розпочато розгляд кримінального провадження із обвинувачення О., М. і Н. за ч. 2 ст. 296 КК України (хуліганство) і ч. 1 ст.

121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження), так як вони грубо порушували громадський порядок і завдали потерпілому тяжке тілесне ушкодження. Захисник О. (адвокат юридичної консультації), виходячи з того, що тілесне ушкодження міг спричинити лише один з обвинувачених, усю захисну промову присвятив обґрунтуванню вини М. За результатами судового розгляду кримінального провадження О. і М. були визнані винними у вчиненні злочину, а Н. – виправданий. Потерпілий звернувся в юридичну консультацію, де адвокат за його дорученням склав апеляційну скаргу на вирок суду, в якій обґрунтовував, що вина обвинуваченого Н. доказана наявними матеріалами в кримінальному провадженні. Оцініть дії адвокатів з точки зору сутності кримінально-процесуальних функцій.

4. До чергової частини органу внутрішніх справ звернувся С. із заявою про вчинений щодо нього злочину. Приймавши заяву, черговий Національної поліції пояснив С., що дії з перевірки та вирішення його заяви будуть виконуватися лише після внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, оскільки саме тоді виникають кримінально-процесуальні правовідносини, що надають співробітникам поліції відповідні повноваження. Чи є правильним пояснення чергового Національної поліції? Коли виникають та припиняються кримінально-процесуальні правовідносини?

5. Під час провадження досудового слідства по підозрі Ф. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 152 КК України (звалтування неповнолітньої), виникла необхідність провести освідування підозрюваного відповідно до вимог ст. 241 КПК України. Оскільки слідчий мав намір самостійно провести освідування підозрюваного, він запросив понятого й оглянув підозрюваного Федоренка. Про результати проведеного освідування слідчий склав акт, який підписав підозрюваний Ф. й сам слідчий. Ознайомившись із положеннями ст. 241 КПК України, з'ясуйте, чи не були допущені слідчим порушення кримінально-процесуальної форми. Якщо так, то які саме?

6. Слідчий викликав як свідка Д. і під час допиту поставив йому ряд питань, що стосуються змісту листів, отриманих ним від підозрюваного. Д. на ці питання відповідати відмовився, посилаючись на вимоги Конституції України щодо гарантій таємниці спілкування. Чи є правильними дії Д.? Які гарантії прав особи в кримінальному процесі встановлені Конституцією України?

7. Комендант гуртожитку у зв'язку з чисельними порушеннями порядку у вечірні години провів з участю прибиральниці та технічного працівника огляд приміщень гуртожитку. За відсутності мешканців гуртожитку вони оглянули їхні кімнати та склали відповідний акт, в якому зазначили , що під час

перевірки у тумбі З. було знайдено 7 пляшок горілки та газовий пістолет, а у шафі В. – близько 2 кілограм головок маку. Акт підписали прибиральниця, технічний працівник і комендант гуртожитку. Чи законні дії коменданта гуртожитку? Назвіть гарантії недоторканності житла особи.

8. В. був засуджений за ч. 1 ст. 286 КК України (порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами) до обмеження волі строком на два роки. Він визнав себе винним у тому, що керуючи автомобілем, здійснив наїзд на пішохода, завдавши йому середньої тяжкості тілесні ушкодження. Проте в апеляційній скарзі на вирок суду, В. написав, що під час судочинства не були забезпечені гарантії його права на захист, а саме: суд не забезпечив участь у судовому засіданні як захисника адвоката, котрий був запрошений В., а призначив іншого. Крім того, під час досудового розслідування В. не допустили до участі в проведенні автотехнічної експертизи, не надали можливості ознайомитися з матеріалами кримінального провадження. Чи обґрунтована скарга В.?

9. Під час судового розгляду кримінального провадження щодо обвинувачення Франсуа Грюффон (француз) у вчиненні шахрайства суддя з'ясував, що обвинуваченому, який не володіє мовою судочинства, всупереч вимогам ст. 29 КПК України, на досудовому

слідстві не було надано можливість скористатися послугами перекладача. Про які процесуальні гарантії йдеться в цьому разі та чи були вони порушені?

10. Під час кримінального провадження слідчий під час складання одного з документів зробив посилання на норму Конституції України, положення постанови Пленуму Верховного Суду України та пункт наказу Генерального прокурора України. Прокурор вказав слідчому на недопустимість посилань у кримінально-процесуальних документах на будь-які інші, окрім Кримінального процесуального кодексу України, закони та підзаконні нормативні акти, а також рішення вищих судових органів, оскільки вони не є джерелами кримінально-процесуального права. Оцініть дії слідчого та роз'яснення прокурора.

Теми рефератів

1. Функції в кримінальному процесі.
2. Особливі форми провадження в кримінальному процесі.
3. Докази в кримінальному процесі.

Тема 5. Прокуратура України

План

1. Поняття прокуратури та її роль у системі кримінальної юстиції України.
2. Правова основа діяльності прокуратури.
3. Основні принципи організації та діяльності прокуратури. Функції прокуратури.
4. Система органів прокуратури.
5. Правове регулювання діяльності органів прокуратури.
6. Підтримання державного обвинувачення як функція прокуратури.
7. Повноваження прокурора в судовому процесі.
8. Нагляд за дотриманням законів органами, які здійснюють досудове розслідування й оперативно-розшукову діяльність.
9. Нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень.

Тема дискусії: «Функції прокуратури в Україні».

Відповідно до Основного Закону нашої держави та Закону України «Про прокуратуру» Прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому цим Законом, здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.

Функціями прокуратури є:

- підтримання державного обвинувачення в суді;
- представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом;
- нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних із обмеженням особистої свободи громадян.

Шановні студенти, як ви вважаєте чи потребують функції прокуратури коригування і яка з існуючих функцій прокуратури є основною і чому?

Тема 6. Органи досудового розслідування

План

1. Принципи діяльності органів досудового розслідування в Україні.
2. Компетенція слідчих підрозділів органів прокуратури, органів внутрішніх справ, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, державного бюро розслідувань.

3. Система і структура слідчих підрозділів МВС України. Система і структура органів внутрішніх справ України.
4. Правова основа діяльності органів внутрішніх справ. Завдання органів внутрішніх справ.
5. Принципи діяльності органів внутрішніх справ. Правові засади діяльності органів внутрішніх справ.
6. Національна поліція України і функції. Основні напрямки діяльності Нацполіції.
7. Служба безпеки України та її завдання. Правове регулювання діяльності органів безпеки.
8. Поняття, завдання та правові засади діяльності ДБР.
9. Основні засади організації та діяльності ДБР.
10. Система та повноваження ДБР.
11. Керівний склад ДБР.

Задачі

1. Порушуючи правила полювання, Д. здійснив відстріл трьох лосів. М'ясо реалізував на ринку. Одержавши про це інформацію, начальник держполювінспекції району порушив стосовно Д. кримінальне провадження і провів досудове розслідування, матеріали якого передав прокурору. Дайте оцінювання діям начальника держполювінспекції. Як повинен був вчинити начальник держполювінспекції району?

2. Під час розслідування кримінального провадження виникла необхідність провести обшук житла К. Слідчий звернувся з відповідним клопотанням до прокурора, але згоди не отримав. Після цього слідчий звернувся з аналогічним клопотанням безпосередньо до слідчого судді. Чи додержані у зазначеній ситуації вимоги кримінально-процесуального законодавства? Який процесуальний порядок взаємодії між органами досудового розслідування передбачено законом?

3. Студент 5-го курсу заочного факультету вищого юридичного закладу П. звернувся до ДБР із проханням прийняти його на роботу. Впродовж трьох років П. працював юрисконсультантом, характеризувався позитивно. Чи буде задоволене прохання П.? Які вимоги ставляться до кандидатів на посаду слідчих ДБР?

4. Під час досудового розслідування злочину, в якому у вчиненні розбійного нападу обвинувачувався громадянин Деметрадзе, грузин за національністю, було встановлено, що він не володіє українською мовою, погано розмовляє російською. Слідчий домовився з Деметрадзе, що допит вестиме грузинською мовою, яку і слідчий і обвинувачений знають добре. Протокол допиту було складено російською мовою, який підписали слідчий і обвинувачений.

- Дайте правове оцінювання діям слідчого.

- Який принцип кримінального процесу порушеноу цьому разі?

5. До прокуратури району звернувся Д., інвалід із зору. Посилаючись на те, що йому дуже важко читати й писати, він висловив прохання виділити йому працівника прокуратури, який би зміг захистити його конституційні права у суді під час розгляду цивільної справи. Прокурор району відмовив йому, посилаючись на те, що у прокуратури на день звернення Д. великий обсяг термінової роботи. Йому було запропоновано звернутися до юридичної консультації за місцем проживання.

Чи правильно вчинив прокурор? Інтереси яких груп громадян має представляти прокурор у суді?

6. За порушення трудової та виконавчої дисципліни прокурор м. Харкова своїм наказом притягнув до дисциплінарної відповідальності старшого помічника прокурора Київського р-ну м. Харкова й виніс йому сувору догану. Чи правильно вчинив прокурор міста? Який прокурор може притягти до дисциплінарної відповідальності працівників районних прокуратур? Які види дисциплінарних стягнень можуть застосовуватися до працівників прокуратури?

7. З. у день свого народження (йому виповнилося 16 років) випив вина і в стані алкогольного сп'яніння прийшов до ресторану, де вчинив хуліганство. Слідчий вніс відомості до Єдиного державного реєстру

досудових розслідувань про вчинення злочину, провів у повному обсязі досудове слідство і склав обвинувальний акт. Чи законні дії слідчого?

8. Л. було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України (розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб). Слідчий із метою встановлення всіх співучасників кримінального правопорушення направив начальнику поштової установи постанову, в якій вимагав усі листи, що надходять на адресу Л., спочатку передавати йому, а потім направляти Л. Оцініть законність дій слідчого.

9. Ввечері у міському сквері працівники поліції почули крики жінки про допомогу. Ними був затриманий громадянин С., котрий намагався звалтувати громадянку Лаптеву. С. і Л. були доставлені до Національної поліції, де Л. заявила про те, що вона не бажає, щоб про цю подію стало відомо. Проте враховуючи, що С. раніше двічі судимий, нещодавно звільнився з місць позбавлення волі, слідчий прийняв рішення про початок досудового розслідування за ч. 1 ст. 152 КК України (звалтування). Оцініть рішення слідчого з позицій засади.

Теми рефератів

1. Принципи діяльності Служби безпеки.

2. Система органів Служби безпеки. Структура Центрального управління СБУ.
3. Колегія Служби безпеки, її склад і повноваження.
4. Гарантії законності в діяльності Служби безпеки.
5. Соціальний і правовий захист працівників органів безпеки.
6. Соціальний та правовий захист працівників ДБР.

Тема 7. Адвокатура України.

План

1. Адвокатура в Україні.
2. Правова основа діяльності адвокатури.
3. Завдання адвокатури.
4. Принципи та засади адвокатської діяльності.
5. Організаційні форми адвокатської діяльності.
6. Вимоги до осіб, які бажають займатися адвокатською діяльністю.
7. Адвокатська діяльність та її види.
8. Кримінально-процесуальна діяльність адвоката.

Тема дискусії: «Принципи діяльності адвоката у кримінальному процесі».

Принцип чесності та добропорядної репутації адвоката є визнаним міжнародним стандартом здійснення адвокатської діяльності, який відображений в етичних кодексах поведінки адвокатів різних країн.

Питання про необхідність доповнення переліку основних принципів адвокатської етики принципом чесності та добропорядної репутації тривалий час обговорювалося на сторінках юридичних видань, на семінарах та інших заходах із питань адвокатської етики, які організовувалися Національною асоціацією адвокатів, круглих столах і науково-практичних конференціях за участі адвокатів.

Принцип чесності та порядності, як один з основних принципів адвокатської етики, був закріплений у Правилах адвокатської етики, схвалених Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури 1–2 жовтня 1999 року. Ст. 11, яка мала назву «Чесність і порядність», діяла у такій редакції: «Адвокат повинен як у своїй професійній діяльності, так і в приватному житті бути чесним і порядним; не вдаватися до омани, погроз, шантажування, підкупу, використання тяжких матеріальних чи особистих обставин інших осіб або інших протизаконних засобів для досягнення своїх професійних чи особистих цілей; поважати права, законні інтереси, честь, гідність, репутацію та почуття осіб, з якими він спілкується в різних відносинах». Крім того, статтею 58 Правил 1999 року «Дотримання адвокатом принципів чесності та порядності під час здійснення професійної діяльності в суді» було врегульовано: «Адвокат не повинен повідомляти учасникам процесу або свідкам свідомо неправдиву інформацію щодо фактичних обставин справи, їх правового оцінювання, суті закону, обсягу прав та обов'язків сторін, або іншим чином намагатися

схилити їхніх до зміни їх позиції, свідчень, здійснення інших дій, в яких зацікавлений його клієнт.

Адвокат повинен уникати позапроцесуального спілкування по суті справи, що є предметом судового розгляду, з учасниками процесу, які не є його клієнтами, і повинен здійснювати таке лише у формах та з метою, що не суперечить чинному законодавству та цим Правилам і лише у разі, коли це є необхідним для належного виконання доручення.

Адвокат повинен уникати спілкування з суддею в будь-яких формах, окрім передбачених законодавством, по суті справи, що розглядається судом, і не повинен спонукати до цього клієнта.

Адвокат не повинен вчиняти дій, спрямованих на невинуватене затягування судового розгляду справи».

Шановні студенти, у чому, на вашу думку, ще може виражатися принцип чесності та добропорядної репутації адвоката?

Теми рефератів

1. Адвокатська таємниця.
2. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури: склад, структура та повноваження.
3. Безоплатна правова допомога: види, право на надання та отримання.

Тема 8. Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол

План

1. Завдання Інтерполу.
2. Структура Інтерполу.
3. Повноваження НЦБ Інтерполу в Україні.
4. Порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні в попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів.
5. Міжнародний розшук каналами Інтерполу.

Завдання

1. Видача осіб для притягнення до кримінальної відповідальності з метою виконання покарання та тимчасова видача (екстрадиція осіб, які засуджені за вчинення злочину).
2. Міжнародний розшук правоохоронними органами України : організаційно-правові дії.
3. Участь України в діяльності Інтерполу: проблеми та шляхи їх вирішення.
4. Організаційно-правові засади діяльності НЦБ Інтерполу в Україні.
5. Основні напрямки вдосконалення діяльності НЦБ Інтерполу в Україні.

6. Психолого-юридичне забезпечення професійної діяльності працівників Національного бюро Інтерполу.
7. Транснаціональна злочинність та Інтерпол.
8. Міжнародний розшук каналами Інтерполу.
9. Міжнародний розшук каналами Європолу.
10. Інформаційно-правові ресурси у діяльності Інтерполу.

Тема дискусії: «Міжнародна взаємодія Інтерполу».

Останнім часом у світі все більше занепокоєння викликає поширення транснаціональної організованої злочинності, що являє загрозу не лише безпеці окремих держав, а й світовій спільноті в цілому. Спостерігається створення і функціонування в країнах Європи та Азії різних за своєю спрямованістю, структурою та масштабами впливу на економіку та суспільство в цілому злочинних формувань, що нерідко створюють цілісні мережеві системи, які здійснюють протиправну діяльність з метою незаконного отримання надприбутків.

Саме тому взаємодія держав, їх консолідована та взаємоузгоджена взаємодія нині стає невід'ємним механізмом розслідування та розкриття транснаціональних злочинів, що становлять найбільшу загрозу, оскільки посягають не лише на внутрішній правопорядок однієї держави, а кількох держав, а подекуди і їх об'єднань.

Основним чинником розширення та поглиблення співпраці поліцейських відомств європейських держав, необхідності впровадження нових форм її реалізації стала стрімка інтернаціоналізація злочинності. Однією з перших ознак розбудови нової європейської системи внутрішньої безпеки стало заснування регіональної міжурядової правоохоронної організації – Європейського поліцейського офісу (Європолу) з метою покращання діяльності та співробітництва між компетентними органами держав-членів ЄС у галузі протидії найбільш небезпечним видам транснаціональної злочинності.

Шановні студенти, як на вашу думку, необхідно щоб відбувався взаємодія Європолу з міжнародними правоохоронними організаціями і державами, що не є членами Інтерполу?

Теми рефератів

1. Форми міжнародного співробітництва у сфері боротьби із злочинністю.
2. Історія створення Інтерполу.
3. Європол.
4. Національне центральне бюро Інтерполу в Україні (Укрбюро Інтерполу). Радники Інтерполу.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. До суб'єктів правоохоронної діяльності за територією дії належать:
 - а) загальні та місцеві;
 - б) загальні та спеціальні;
 - в) індивідуальні та колегіальні;
 - г) загальні та локальні.

2. До суб'єктів правоохоронної діяльності за характером компетенції належать:
 - а) загальні та місцеві;
 - б) загальні та спеціальні;
 - в) індивідуальні та колегіальні;
 - г) індивідуальні та колегіальні.

3. До суб'єктів правоохоронної діяльності за формами здійснення діяльності належать:
 - а) загальні та місцеві;
 - б) загальні та спеціальні;
 - в) індивідуальні та колегіальні;
 - г) загальні та локальні.

4. Подальша лібералізація правоохоронної системи полягає в:
 - а) орієнтації правоохоронної діяльності на забезпечення максимальної міри свободи;

б) забезпеченні людини та суспільства від небезпек, що продукуються правоохоронною системою;

в) формуванні цілісності державного управління, узгодженості окремих його напрямів;

г) запровадженні до правоохоронної практики принципів свободи, поваги до людської гідності та мінімізації контрасту між номінальними й реальними умовами життєдіяльності.

5. Адаптація діяльності органів кримінальної юстиції до європейських стандартів полягає в:

а) орієнтації правоохоронної діяльності на забезпечення максимальної міри свободи;

б) забезпеченні людини та суспільства від небезпек, що продукуються правоохоронною системою;

в) формуванні цілісності державного управління, узгодженості окремих його напрямів;

г) запровадженні до правоохоронної практики принципів свободи, поваги до людської гідності та мінімізації контрасту між номінальними й реальними умовами життєдіяльності.

6. Гуманізація правоохоронної діяльності полягає в:

а) орієнтації правоохоронної діяльності на забезпечення максимальної міри свободи;

б) забезпеченні людини та суспільства від небезпек, що продукуються правоохоронною системою;

в) формуванні цілісності державного управління, узгодженості окремих його напрямів;

г) запровадженні до правоохоронної практики принципів свободи, поваги до людської гідності та мінімізації контрасту між номінальними й реальними умовами життєдіяльності.

7. Кримінальна юстиція України належить до:

- а) галузей права;
- б) комплексних категорій;
- в) правових інститутів;
- г) галузей законодавства.

8. До колегіальних суб'єктів правоохоронної діяльності НЕ належать:

- а) адвокатські колегії;
- б) адвокатські фірми;
- в) контори;
- г) СБУ.

9. Система кримінальної юстиції значною мірою:

- а) детермінована;
- б) консолідована;
- в) інтермінована;
- г) синтезована.

10. Темп зростання або зниження кількості зареєстрованих злочинів є основним показником:

- а) географії злочинності;
- б) динаміки злочинності;

- в) рівня злочинності;
- г) структури злочинності.

11. Абсолютний показник, який характеризує кількість вчинених злочинів, скоєних на певній території за певний проміжок часу:

- а) коефіцієнт злочинності;
- б) динаміка злочинності;
- в) рівень злочинності;
- г) структура злочинності.

12. Питома вага злочинності це показник:

- а) географії злочинності;
- б) динаміки злочинності;
- в) рівня злочинності;
- г) структури злочинності.

13. Які є рівні латентності :

- а) низький і помірний;
- б) середній і високий;
- в) помірний і середній;
- г) низький, середній, високий?

14. Латентна злочинність поділяється на такі види:

- а) природна, проміжна, штучна;
- б) прихована, відома, не зареєстрована;
- в) реальна, прихована, змішана;
- г) визначена, не визначена, не відома.

15. До кількісних показників злочинності не належать:

- а) рівень злочинності;
- б) структура злочинності;
- в) динаміка злочинності;
- г) географія злочинності.

16. До якісних показників злочинності не належать:

- а) географія злочинності;
- б) характер злочинності;
- в) структура злочинності;
- г) рівень злочинності.

17. До ознак злочинності НЕ належить:

- а) соціальне явище;
- б) має кримінально-правову характеристику;
- в) має індивідуальний характер;
- г) цілісна сукупність злочинів.

18. Латентність, коли є факт злочину був, але про нього не стало відомо правоохоронним органам, називається:

- а) природна;
- б) штучна;
- в) погранична;
- г) змішана.

19. Анна звернулася до правоохоронних органів із повідомленням про те, що в неї викрали сумку, в якій було 5 000 гривень і паспорт. Працівник правоохоронного органу Семен переконав Анну не подавати заяву, оскільки злочинець може знайти її за паспортними даними та помститися. Насправді ж

такою заявою Семен не хотів «зіпсувати» дані про успішність боротьби зі злочинністю у відповідному районі. Який вид латентної злочинності відбувся:

- а) природна;
- б) штучна;
- в) погранична;
- г) змішана?

20. У маршрутці Петро непомітно витягнув мобільний телефон із кишені куртки Марії. Прийшовши додому, Марія помітила зникнення телефону, однак не звернулася до правоохоронних органів, оскільки вирішила, що телефон вона загубила, коли виходила із маршруткі. Який вид латентної злочинності відбувся:

- а) природна;
- б) штучна;
- в) погранична;
- г) комплексна.

21. Степан під час бійки завдав декілька ударів у лице п'яному Мирону. На другий день Мирон прокинувся із синцем під правим оком, проте про бійку нічого не пам'ятав та вирішив, що синець отримав унаслідок падіння. Який вид латентної злочинності відбувся:

- а) природна;
- б) штучна;
- в) погранична;
- г) змішана?

22. Під час вечірки Валентину звалтував Аркадій. Після вчинення злочину Аркадій сказав, що, якщо Валентина не мовчатиме, то він розповість її хлопцеві Маркіяну, що вона з власної волі вступила з ним у статевий зв'язок. Валентина з цієї причини не повідомила у правоохоронні органи. Який вид латентної злочинності відбувся:

- а) природна;
- б) штучна;
- в) погранична;
- г) змішана?

23. До рівнів латентності злочинів НЕ належить:

- а) низький;
- б) середній;
- в) помірний;
- г) високий?

24. Який вид злочинності становить найбільшу суспільну небезпеку:

- а) організована злочинність;
- б) групова злочинність;
- в) злочинність жінок;
- г) рецидивна злочинність?

25. Запобігання злочинності – це:

а) система кримінально-правових, кримінально-процесуальних і кримінально-виконавчих інститутів у країні;

б) концепція протидії злочинності, покликана забезпечити досягнення позитивного практичного результату від її реалізації;

в) історично надбана та така, що розвивається у нових соціальних умовах, система об'єктивних і суб'єктивних передумов зменшення злочинності, а також комплекс державних і громадських заходів, спрямованих на припинення, нейтралізацію (усунення) причин і умов, що породжують дане явище й сприяють його існуванню в суспільстві;

г) систематично здійснюваний цілеспрямований запобіжний вплив на окремих громадян, що ведуть антигромадський спосіб життя як у їх власних інтересах, так і в інтересах суспільства.

26. Рівні запобігання злочинності:

а) загальний та спеціальний;

б) загальносоціальний, спеціально-кримінологічний та індивідуальний;

в) загальносоціальний та спеціально-кримінологічний;

г) ранній та безпосередній.

27. Спеціально-кримінологічна профілактика:

а) комплекс перспективних соціально-економічних і культурно-виховних заходів, спрямованих на подальший розвиток і вдосконалення суспільних відносин та усунення або нейтралізацію разом з тим причин та умов злочинності;

б) включає в себе сукупність заходів спеціально направлених і цілеспрямованих на боротьбу зі злочинністю, які здійснюються органами, підприємствами, організаціями, установами, що мають функції, закріплені в нормативно-правових актах, пов'язані з цією боротьбою;

в) система цілеспрямованого, організованого, з урахуванням педагогічних вимог виховного впливу на свідомість, почуття, волю особи, що профілакується, з метою усунення, нейтралізації, блокування у неї негативних і одночасно формування позитивних якостей, стереотипів і звичок законослухняної поведінки;

г) уся соціально позитивна діяльність суспільства й держави (політична, економічна, моральна й ін.), що створює основу для зменшення негативних і антигромадських проявів у суспільстві.

28. До завдань профілактики злочинів належать:

а) систематичне виявлення й аналіз явищ, процесів, факторів, ситуацій, що сприяють злочинам;

б) вплив на причини злочинних проявів та їх умови;

в) вплив на негативні обставини безпосереднього соціального оточення (мікросередовище) особи, що формують мотивацію злочинної поведінки;

г) вплив на особу, здатну завдяки громадському способу життя скоїти злочин або продовжити злочинну діяльність.

29. Профілактика злочинності це:
- а) засіб підтримання належного правопорядку;
 - б) ефективний спосіб боротьби зі злочинністю;
 - в) соціально-правовий процес, що обмежує або ліквідує чинники, які детермінують злочинність;
 - г) один із етапів протидії злочинності.
30. Загальна профілактика злочинів це:
- а) запобіжна діяльність, що здійснюється до окремих груп у суспільстві;
 - б) комплекс перспективних соціально-економічних і культурно-виховних заходів, спрямованих на подальший розвиток і вдосконалення суспільних відносин та усунення або нейтралізацію разом з тим причин та умов злочинності;
 - в) діяльність, спрямована на виявлення осіб, здатних вчинити злочин, і проведення з ними відповідної профілактичної роботи;
 - г) профілактична діяльність щодо антисупільної поведінки.
31. Індивідуальна профілактика злочинів це:
- а) система цілеспрямованого, організованого, з урахуванням педагогічних вимог виховного впливу на свідомість, почуття, волю особи, що профілакується, з метою усунення, нейтралізації, блокування у неї негативних і одночасно формування

позитивних якостей, стереотипів і звичок законослухняної поведінки;

б) правове забезпечення утримання окремих членів суспільства від злочинних дій;

в) недопущення порушення норм кримінального права членами суспільства;

г) сукупність заходів спрямованих на недопущення хуліганський дій окремих осіб.

32. Система профілактики злочинів це:

а) сукупність державних органів, громадських організацій та громадян, які цілеспрямовано здійснюють управління, планування і виконання профілактичних заходів, мають у зв'язку з цим відповідні права і несуть відповідальність за кінцевий результат;

б) використання різноманітних форм, методів і засобів профілактики, спрямованих на злочинність і фактори, що її обумовлюють;

в) використання форм, методів і засобів профілактичної діяльності, розроблених і рекомендованих наукою;

г) сукупність органів та установ, які здійснюють профілактичні заходи.

33. Одним із основних завдань профілактики є:

а) обмеження дії негативних явищ і процесів, взаємоз'язаних зі злочинністю;

- б) вивчення чинників, що призводять до формування особи злочинця та реалізації злочинних намірів;
- в) нейтралізація детермінантів злочинних проявів;
- г) припинення злочинної діяльності окремих осіб.

34. Суб'єкти профілактичної діяльності це:

- а) особа правопорушника та умови її формування;
- б) злочинність як соціальне явище та її детермінанти;
- в) державні органи, установи, громадські організації і формування та їх представники, а також окремі громадяни;
- г) правоохоронні органи.

35. Який із зазначених напрямів запобіжної діяльності не здійснюється органами внутрішніх справ:

- а) участь у забезпеченні конституційних прав і свобод громадян, перекриття каналів незаконного збагачення;
- б) запобігання злочинів проти довкілля, які завдають суспільству значних збитків;
- в) розроблення та організація виконання комплексних планів профілактики злочинності та безпосереднє керівництво діяльністю державних органів і громадських організацій по боротьбі зі злочинністю;

г) профілактика віктимної поведінки осіб.

36. Рання профілактика це:

а) спеціальна діяльність спрямована не лише на окрему людину, а й на її мікросередовище;

б) здійснення заходів щодо виправлення і перевиховання особи, чия поведінка відхиляється від моральних та правових норм, але ще не стала злочинною;

в) забезпечення усунення соціалізації особи і тим самим недопущення вчинення нею злочину;

г) діяльність спрямована на перевиховання осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі.

37. До методів профілактичної діяльності належать:

а) переконання і примус;

б) усунення криміногенних факторів середовища;

в) своєчасне застосування превентивних заходів;

г) заохочення і подяка.

38. Однією з форм профілактичної діяльності органів внутрішніх справ є:

а) здійснення керівництва суб'єктами профілактики на підвідомчій території;

б) запровадження громадського контролю за дотриманням правових норм у сфері побуту;

в) інформування державних органів про стан злочинності її тенденції та детермінанти;

г) запобігання злочинам, що вчиняються у місцях лікування від наркозалежності.

39. Об'єктом безпосередньої профілактики є:

а) слабка криміногенність особи;

б) криміногенез;

в) велика криміногенність особи (передзлочинний стан);

г) аморальна поведінка особи.

40. Кримінально-процесуальне право – це:

а) система правових норм, що регулюють діяльність органів досудового розслідування, прокурора і суду, пов'язану з провадженням у кримінальних справах;

б) система правових поглядів щодо провадження в кримінальних справах;

в) порядок і послідовність порушення кримінальних справ, їх досудове розслідування та вирішення судом;

г) форма реалізації норм кримінального та кримінальновиконавчого права.

41. Які названі нижче типи процесу НЕ мали місця у всесвітній історії:

а) інквізиційний (розшуковий, слідчий);

б) змагальний;

в) обвинувальний;

г) публічно-позовний?

42. Кримінальний процес України належить до:

- а) публічно-позовного процесу;
- б) змагального процесу;
- в) змішаного процесу;
- г) обвинувального процесу.

43. Завданнями кримінального судочинства є:

- а) порушення кримінальної справи у разі виявлення ознак злочину;
- б) захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень;
- в) охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження;
- г) забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування та судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнений до відповідальності в міру своєї вини.

44. Яка стадія не передбачена чинним КПК України:

- а) відкриття кримінального провадження;
- б) досудове розслідування;
- в) попередній розгляд справи суддею;
- г) порушення державного обвинувачення?

45. Яке з наведених нижче положень НЕ є ознакою стадії кримінального процесу:

- а) наявність завдань, властивих певній частині процесу;

б) визначене коло суб'єктів, які здійснюють на певному етапі процесуальну діяльність;

в) своєрідність процесуальної форми, в якій здійснюється ця діяльність;

г) відсутність підсумкового процесуального акта, в якому фіксується рішення про перехід кримінального провадження в наступну стадію процесу або про завершення провадження загалом?

46. Який із перелічених видів діяльності є кримінально-процесуальною функцією:

а) забезпечення правильного виконання закону;

б) забезпечення прав та інтересів учасників кримінального судочинства;

в) захист обвинуваченого;

г) доказування у кримінальній справі?

47. Оберіть, що є кримінально-процесуальною формою:

а) передбачений законом порядок провадження у кримінальній справі;

б) права та кореспондовані їм обов'язки учасників кримінального судочинства;

в) передбачені законом процесуальні засоби і способи викриття винних у вчиненні злочину осіб;

г) зміст процесуальних дій і прийнятих рішень та їх форма.

48. Якого виду обвинувачення не існує в кримінальному процесі України:

- а) публічного;
- б) публічно-змагального;
- в) приватного;
- г) приватно-публічного?

49. До системи кримінально-процесуальних гарантій НЕ належить:

а) передбачена законом можливість взяття особи під варту не інакше як за мотивованим рішенням суду;

б) висвітлення ходу кримінального процесу в засобах масової інформації;

в) участь захисника обвинуваченого у кримінальному процесі;

г) кримінально-процесуальна форма.

50. Визначте, що НЕ вважається стадією кримінального процесу:

а) відкриття кримінального провадження;

б) досудове розслідування;

в) судовий розгляд;

г) дізнання в кримінальному провадженні.

51. Назвіть факультативну стадію кримінального процесу:

а) відкриття провадження;

б) досудове розслідування в справах публічного обвинувачення;

в) судовий розгляд;
г) перегляд судових рішень у порядку касаційного провадження.

52. В якій відповіді правильно зазначено вид обвинувачення у кримінальному процесі України:

- а) приватне;
- б) групове;
- в) обвинувальне;
- г) громадське?

53. Зазначте, що із наведеного НЕ є кримінально-процесуальним актом:

- а) обвинувальний акт;
- б) виправдувальний вирок суду;
- в) протокол слідчої дії;
- г) розпорядження прокурора.

54. Що є метою діяльності прокуратури:

- а) швидке та своєчасне розслідування кримінальних правопорушень;
- б) захист прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави;
- в) вирішення правових спорів;
- г) попередження, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень?

55. Чим із переліченого забезпечується єдність системи прокуратури України:

а) особливим порядком призначення прокурора на посаду, звільнення з посади, притягнення до дисциплінарної відповідальності;

б) можливістю запровадження спеціалізації прокурорів;

в) єдиним порядком організаційного забезпечення діяльності прокурорів;

г) можливістю делегування повноважень від одного органу прокуратури іншому?

56. З якою метою прокуратура здійснює міжнародне співробітництво:

а) з метою реалізації своїх функцій;

б) для виконання особливих доручень Президента України;

в) для гарантування незалежності та безпеки прокурорів та членів їх сімей;

г) органи прокуратури міжнародне співробітництво не здійснює?

57. На якій zasadі ґрунтується діяльність прокуратури:

а) територіальності;

б) спеціалізації;

в) єдності;

г) централізації?

58. Які посадові особи можуть здійснювати функції прокуратури України:

- а) виключно особи, які займають адміністративні посади в органах прокуратури;
- б) виключно прокурори;
- в) як прокурори, так й інші працівники прокуратури з числа державних службовців;
- г) як прокурори, так і посадові особи інших органів державної влади, яким функції прокурорів були делеговані у встановленому законом порядку?

59. На підставі якого документа прокурор має право відвідувати місця тримання затриманих, попереднього ув'язнення, установи, в яких засуджені відбувають покарання, установи, де перебувають особи, щодо яких застосовані примусові заходи медичного або виховного характеру, та будь-які інші місця, в яких особи примусово тримаються згідно з судовим рішенням або рішенням адміністративного органу:

- а) рішення слідчого судді, суду;
- б) наказу адміністрації відповідної установи;
- в) доручення Генерального прокурора України;
- г) посвідчення, що підтверджує займану посаду?

60. Яка функція покладається на Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру:

- а) здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування, яке здійснюється Національним антикорупційним бюро України;

б) здійснення нагляду за виконанням судових рішень у кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів;

в) здійснення досудового розслідування корупційних злочинів;

г) підтримання державного обвинувачення в кримінальних провадженнях стосовно співробітників Національного антикорупційного бюро України?

61. Яка функція прокуратури України полягає у здійсненні процесуальних та інших дій, спрямованих на захист інтересів громадянина або держави, у випадках та порядку, встановлених законом:

а) підтримання державного обвинувачення в суді;

б) представництво інтересів громадянина або держави в суді;

в) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування;

г) нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян?

62. У межах якої функції прокуратури прокурори здійснюють координаційні повноваження:

а) підтримання державного обвинувачення в суді;

б) представництво інтересів громадянина або держави в суді;

в) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування;

г) нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян?

63. На який строк призначається на посаду Генеральний прокурор України:

а) шість років;

б) п'ять років;

в) чотири роки;

г) сім років?

64. Ким відшкодовується шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю прокурора:

а) самим прокурором, незалежно від його вини в порядку, визначеному законом;

б) державою, незалежно від вини прокурора в порядку, визначеному законом;

в) Генеральною прокуратурою України, незалежно від його вини в порядку, визначеному законом;

г) прокуратурою, в якій працює винна особа?

65. На який строк призначається на посаду прокурор:

- а) безстроково;
- б) п'ять років;
- в) чотири роки;
- г) по життєво?

66. Хто негайно повідомляється про відкриття кримінального провадження щодо прокурора:

- а) його безпосередній керівник;
- б) Генеральний прокурор України;
- в) слідчий суддя;
- г) керівник регіональної прокуратури?

67. На яку діяльність прокурорів НЕ поширюються вимоги щодо несумісності:

- а) на перебування на державних виборних посадах;
- б) на обіймання посади в органі державної влади;
- в) на обіймання посади в органі місцевого самоврядування;
- г) на участь у діяльності виборних органів релігійних і громадських організацій?

68. Назвіть підрозділи Інтерполу.

- а) Генеральна Асамблея;
- б) Генеральний Секретаріат;
- в) Національне бюро;
- г) Президія Генеральної асамблеї.

69. Використовуючи систему міжнародного розшуку в межах Інтерполу, правоохоронні органи України мають можливість:

а) одержати інформацію про місцеперебування за кордоном та рід занять розшукуваних осіб: підозрюваних у вчиненні злочинів, звинувачуваних, засуджених, які ухиляються від кримінальної відповідальності чи відбування покарання з подальшою їх екстрадицією (видачею);

б) встановити контроль за діяльністю та пересуванням осіб, які переховуються від правоохоронних органів за межами України;

в) встановити місцезнаходження особи, яка пропала безвісти;

г) ідентифікувати особу злочинця.

70. Міжнародному розшукові з ініціативи правоохоронних органів України підлягають:

а) особи, які виїхали за межі України і ухиляються від кримінальної відповідальності та відбуття покарання за злочини, за які згідно з чинним законодавством або судовим вироком, що набув законної сили, передбачене (призначене) покарання у вигляді позбавлення волі на строк не менше шести місяців;

б) громадяни, які пропали безвісти;

в) іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні і щодо яких одержана

інформація про вчинення ними злочинів на території інших держав;

г) громадяни, які є боржниками за сплату аліментів.

71. НЦБ Інтерполу в Україні забезпечує:

а) співробітництво правоохоронних, органів України між собою;

б) криміналістичну взаємодію між країнами Європи;

в) організацію взаємодії з Генеральним секретаріатом та відповідними органами держав-членів Інтерполу в боротьбі зі злочинністю;

г) оцінювання рівня поширення в Україні злочинності, що має транснаціональний характер, і злочинної діяльності громадян України за кордоном.

72. Генеральний Секретаріат виступає як міжнародний центр боротьби зі злочинністю:

а) діє як спеціалізований інформаційний центр;

б) організує розшук злочинців через Національні Центральні Бюро Інтерполу країн-учасниць;

в) забезпечує інформування країн членів;

г) організовує роботу Генеральної Асамблеї.

73. Який орган є структурним підрозділом центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України, на який безпосередньо покладена організація

виконання функцій МВС України як Національного центрального бюро Інтерполу:

- а) Робочий апарат НЦБ Інтерполу;
- б) Виконавчий Комітет;
- в) Генеральний Секретаріат;
- г) Генеральна Асамблея?

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Поняття кримінальної юстиції.
2. Загальна характеристика системи органів кримінальної юстиції України.
3. Принципи та організаційні аспекти функціонування органів кримінальної юстиції в механізмі правоохоронної діяльності.
4. Завдання, етапи та напрями реформування органів кримінальної юстиції в механізмі правоохоронної діяльності.
5. Поняття та виникнення злочинності як соціального явища.
6. Ознаки злочинності.
7. Взаємозв'язок понять «злочинність» та "злочин".
8. Види злочинності.
9. Основні показники злочинності.
10. Рівень і коефіцієнт злочинності.
11. Динаміка злочинності.
12. Поняття латентної злочинності.
13. Види та рівні латентної злочинності.
14. Основні риси злочинності в Україні.
15. Поняття та система запобігання злочинності, класифікація запобіжних заходів.
16. Суб'єкти запобігання злочинності та основні напрями їх діяльності.

17. Організація та управління процесом запобігання злочинності.
18. Поняття кримінального судочинства.
19. Завдання кримінального процесу.
20. Система стадій кримінального процесу.
21. Кримінально-процесуальна форма, функції, відносини та гарантії.
22. Поняття прокуратури та її роль в Україні.
23. Основні принципи організації та діяльності прокуратури.
24. Функції прокуратури.
25. Система органів прокуратури.
26. Органи місцевого самоврядування прокурорів.
27. Статус прокурора.
28. Органи досудового розслідування, їх система, завдання і компетенція.
29. Статус слідчого. Вимоги, що ставляться до кандидатів на посаду слідчого.
30. Завдання та правові засади діяльності Служби безпеки України.
31. Органи досудового розслідування Національної поліції України.
32. Державне бюро розслідувань.
33. Органи, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства.
34. Поняття адвокатури.
35. Принципи та гарантії адвокатської діяльності.

36. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури.
37. Вища кваліфікаційна комісія адвокатів.
38. Організаційні форми адвокатської діяльності.
39. Види адвокатської діяльності.
40. Права адвоката під час здійснення адвокатської діяльності.
41. Адвокат у кримінальному процесі.
42. Завдання Інтерполу .
43. Структура Інтерполу
44. Повноваження НЦБ Інтерполу в Україні.
45. Порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів.
46. Міжнародний розшук каналами Інтерполу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Кримінальний кодекс України : від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.

3. Про національну поліцію : Закон України від 2 червня 2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

4. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24 січ. 1995 р. № 20/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 6. Ст. 35. (У ред. від 12.10.2010 р.).

5. Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки : Указ Президента України від 20 трав. 2015 р. № 276. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>.

6. Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні : Указ Президента України від 24.05.2011 р. № 597/2011. URL: <http://president.gov.ua>.

7. Про попередження насильства в сім'ї : Закон України від 15.11.2001 р. № 2789-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 10. Ст. 70. (У ред. на 01.01.2015 р.).

8. Про запобігання корупції : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2014. № 49, Ст. 2056

9. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2018-2020 роки : Проект закону України від 26.04.2018 р. № 8324. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH6F800A.htm.

10. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 47. Ст. 2051.

11. Про національну програму правової освіти населення : Указ Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992/2001. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=992%2F2001>.

12. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173): від 27.01.1999 р. // Офіційний вісник України. 2006. № 44. Ст. 2939.

13. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2–3. Ст. 12.

14. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2–3.

17. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки : Указ Президента України від 20 травня

Наукова література

1. Александров Ю. В., Гель А. П., Семаков Г. С. Кримінологія : курс лекцій. Київ : МАУП, 2002. 295 с.

2. Голіна В. В., Головкін Б. М. Кримінологія: Загальна та Особлива частини : навчальний посібник. Харків : Право, 2014. 513 с.

3. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 480 с.

5. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. ; за ред. В. М. Бесчастного. Київ : Знання, 2007. 286 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт МВС України. URL:
<http://mvs.gov.ua>

2. Офіційний сайт Держкомстату. URL:
<http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Офіційний сайт Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності ім. академіка В. В. Сташиса НАПрН України. URL:
<http://www.ivpz.org>.

4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.

5. Інформаційні ресурси мережі Інтернет, наприклад. URL: www.liga.net.